

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU
ODSJEK ZA KAZALIŠNU UMJETNOST

MAJSTORSKA RADIONICA GLUME 1

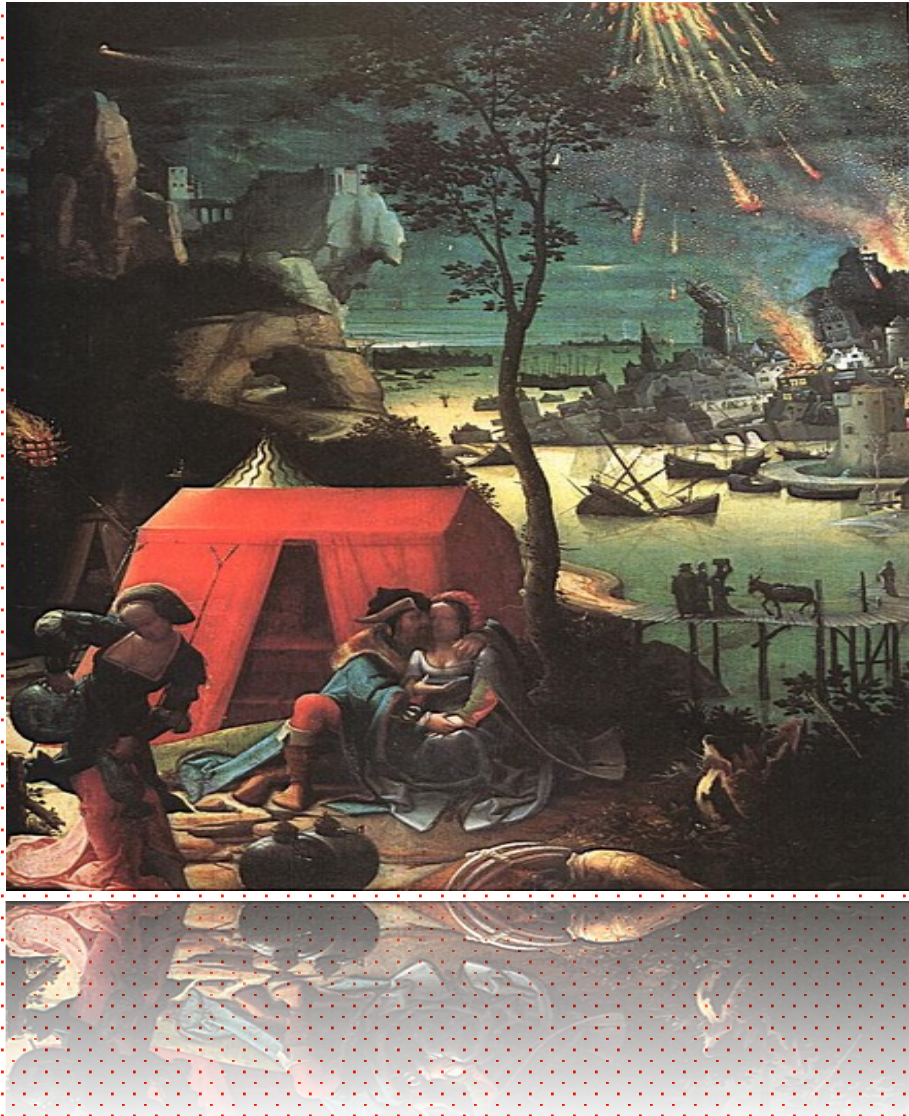
GLUMAC PRED DRAMSKIM TESKTOM

NOSITELJICA KOLEGIJA: doc.art. Anica Tomić

METODOLOGIJA RADA PO FAZAMA

- 1.(Re)aktivacija i (re)imaginacija zbilje
- 2. dramski tekst (analiza teksta)
- 3.metode pristupa liku
- 4.spajanje scena u prostoru i vremenu
- 5. završna cjelina

1.(Re)AKTIVACIJA i (Re)IMAGINACIJA ZBILJE

- korištenje reprodukcije iz opusa klasičnog slikarstva

- creative response

- interdisciplinarna metoda /intrpretacija reprodukcije slike/ značenje koje se proizvodi pomoću zadate slike interpolira se u prostor kroz glumčevo tijelo i korištenjem raznih oblika umjetnosti

- glazba, zvuk, pjesma, pokret, gestus, objekt, site specific

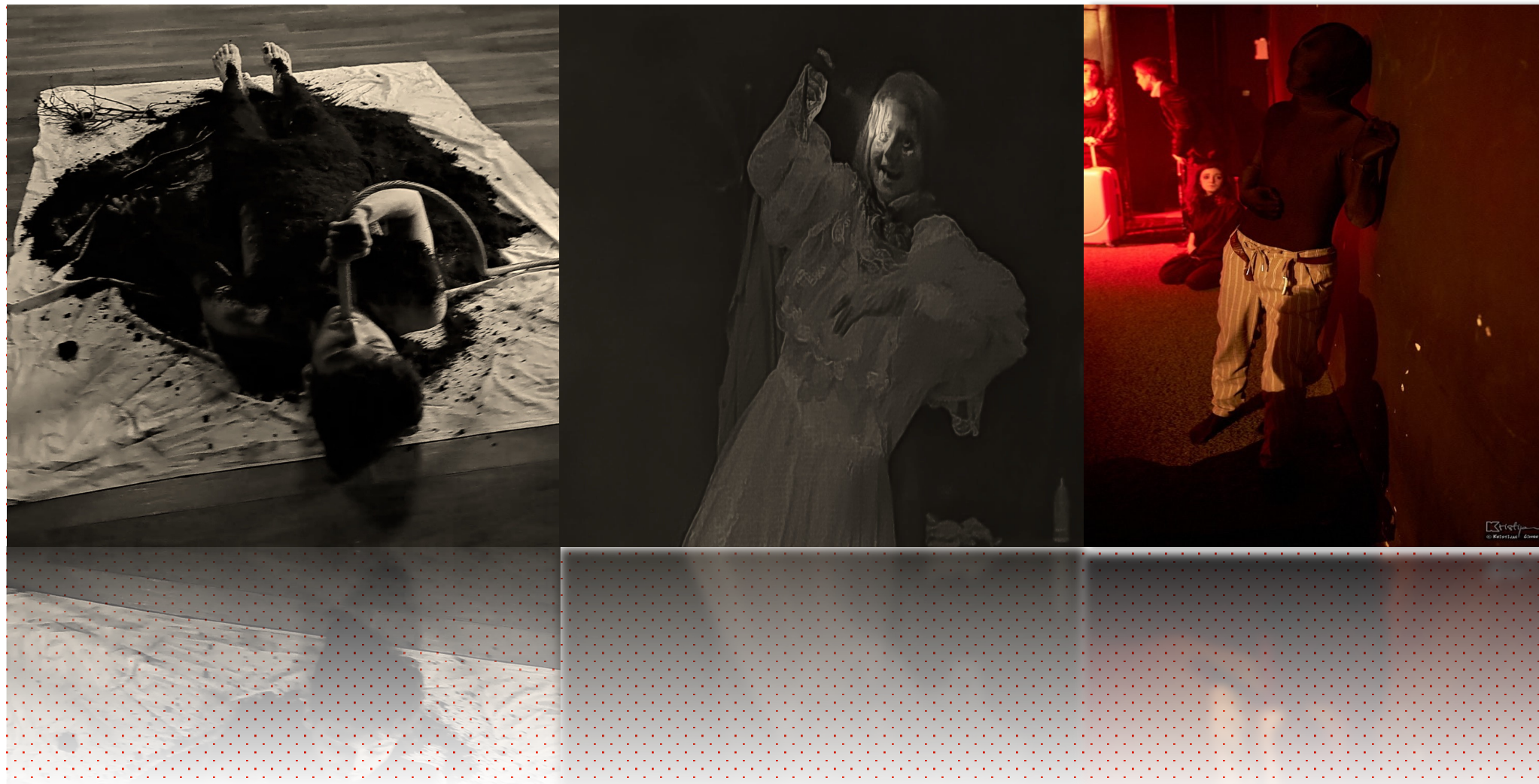
- nanovo stvaranje značenje / reaintrepretacija značenja u prostoru

- primjer: Lot i njegove kćeri (*Lucas van Leyden* 1509.)

- primjer zadanog materijala/ student ne zna značenje slike na početku vježbe

Brecht: "... prikazivanje treba da bude duhovno, svečano, obredno..."

studenti u prostoru/ primjeri *creative response* na reprodukciju slike:

2. DRAMSKI TEKST (ANALIZA)

pristup dramskom tekstu kroz faze

(Klasici tetara Ibsen, Čehov , Krleža, Strindberg,
Williams, Muller, itd)

- prvi *creative response* (studenti stvaraju prvi izvedbeni materijal/*creative response* na pročitano)
- dramski tekst u korpusu modernog teatra- primjeri izvedbi suvremenog teatra i naslova koji se obrađuje
- analiza unutar korpusa određenog pisca (Ibsen, Strindberg , Čehov, Krleža)
- komparativna analiza / korištenjem recentne literature
- detaljna režijsko - dramaturška analiza korištenjem tablica/hermeneutička analiza teksta
- dekonstrukcija teksta po fazama
- podjela uloga u odnosu na habitus studenta

- studenti u analizi drame *Hedda Gabler* (H.Ibsen)
- unutar analize , nakon predanih tablica detaljno se analiziraju prizori na nastavi, kao i motivacije na razini cjeline i pojedinačnog djelovanja likova- sam proces analitičke analize traje nekoliko dana (tema/ okolnosti/ motivacija / ciljevi lika unutar scena i na razini komada).
- lik koji uvijek svojom linijom igre podržava cjelinu "dramskog"
- individualna analiza scene kroz tablice

3.METODE PRISTUPA LIKU

a) vježbe relaksacije

imaginacije/supstitucije/ kontekstualizacije

scene u odnosu na okolnosti kojima

pripada/vanjska metodologija

- Bazne glumačke vježbe koje se dnevno moduliraju služe kako bi se studente uvelo u pripremno stanje relaksacije i pripreme - "ulaska" u lik.
- Osnovne vježbe opuštanja tijela, vokalizacije uporabom donjeg centra ("hare"), artikulacija čeljusnog zgloba, vokalizacije . Vježbe razglobljavanja, kao i aktivacije statičkih centara u tijelu. Igre afektivnog pamćenja uporabom donešenog objekta. Grupne igre. itd..
- *Gavella: «statički centrum ...ta statika ne smije biti pasivna, ona je dinamična, pretežno jako dinamična, kao aktivna priprava za spajanje s raznim pojedinačnim pokretima.»*

- Rad u paru. Partner detaljno rukama prelazi glavne mišiće i zglobove partnera, pružajući određeni blagi otpor prstima kao stimulaciju limfe. Partner postiže dubinsko opuštanje.
- cilj vježbe: osloboditi tijelo stresa / dovesti ga u nultu fazu, kao pripremu za "ulazak" u lik.
- varijacije vježbe: Partneri u stojećoj poziciji prelaze punim dlanom preko glavnih živaca leđa i kralježnice (posebna koncentracija na vratnu tenziju, kao i glavu)- pritisak na vrat i ramena.
- osvještavanje „loše” impostacije tijela
- vježbe „razglobljavanja” (koncentracija na glavne zglobove tijela)- traženje „mekoće i fluida” pokreta zglobova.

Primjer grupnih vježbi: pušta se glazba, studenti bez dogovora određuju tko radi kretanje. Cilj: djelovati kao jedno izvedbeno tijelo.

Grotowski: "Oblikovanje mišića: rame plače kao što čini lice, trbuh se veseli, koljeno je pohlepno."

b) uporaba- psihološkog i socijanog
gestusa/ prepoznavanje/
pounutravanje- state of
being/unutarnja metodologija/
otjelovljenje lika

- Studentima se u samom pristupu i traženju lika, daju razni glumački alati derivirani kroz razne " glumačke metode"
- Gavellin pristup glumačkoj ličnosti
 - Brehtijanski socijalni gestus
- METOD- prepoznavanje lika/pounutrenje/ metode afektivnog pamćenja.
- **Gavella: «statički centrum (...) ta statika ne smije biti pasivna, ona je dinamična, pretežno jako dinamična, kao aktivna priprava za spajanje s razni pojedinačnim pokretima.»**
- **Stanislavski« Sve što se dešava na pozornici mora se dešavati nečega radi. Sjediti tamo treba radi nečeg, a ne naprosto tako – da biste se pokazali gledaocima. No to nije lako i tome se valja naučiti.»**

- primjer-studentica ima zadatak držati gestu /aktivan čin
- GESTUS kao rečenica - ne gesta/ cilj utrajavanje u gestusu koji tada postaje znak koji se iščitava na razini cjeline prizora - "socijalni gestus" (dugotrajno grljenje lika mijenja govor lika jer sadržaj izgovorenog mijenja značenje u dugom držanju geste- gestus kao promijena značenja)

- ***Brecht: «...pozornica nije predstavljala neko određeno mjesto: ona je tako reći samo izražavala stav prema događajima, navodila, pripovijedala, pripremala i podsjećala.»***

- Primjeri: student se koriste tehnikom emocionalnog pamćenja.
- Unutar pripreme koristi jednu od glumačkih tehnika- u ovim primjerima : "**pounutrenje**" trenutak u kojem se lik zauvijek oprašta od drugog lika/ student koristi različiti spektar emocionalnog pamćenja unutar zadanih okolnosti i osobnog sjećanja.
- Gavella:"... *Uloga je sadržaj, dakle spada u područje normativne ličnosti, proživljavanje spada u područje tehničke, a veza obiju ličnosti znači proživljavanje uloge.*»

- Primjer supstitucije: studenti u metodologiji rada na liku supstituirali su situaciju / i iz okolnosti koje pamte iz osobnog sjećanja/prenošenje "zapamćenih okolnosti" na situaciju u kojoj se izvedbeni lik nalazi: / Vilquist, *Anaerobi*/ Čehov, *Galeb*, 4. čin

- ***Gavella: "... gluma nije Schauspiel nego MitspielMi glumca ne poimamo slušanjem i gledanjem, već time što se u nama paralelno s njegovom akcijom bude svi oni organski elementi koji su pratioci i regulatori tih akcija."***

4. IZVEDBA U PROSTORU I VREMENU

- Lehmann/PROSTOR/metonimijski prostor granica između realnog i fiktivnog doživljaja postaje neodređena/ prostor više nije metafora
- **VRIJEME/Slojevi vremena:**
 1. Vrijeme teksta – trajanje čitanja teksta, ritam teksta i jezika
 2. Vrijeme drame – vrijeme radnji i zbivanja u okviru neke dramaturgije
 3. Vrijeme fikcionalne radnje- vrijeme koje ističe – stvaranje napetosti, osnovni model dramatizacije; prerani i prekasni trenutak, propušteni ili promašeni trenutak
 4. Vremenska dimenzija inscenacije – svaka izvedba ima svoje trajanje, ukupno vrijeme mnogo različitih subjekata (za razliku od jednog čitatelja teksta)

5. ZAVRŠNA CJELINA

Cilj usavršavanje alata za glumačko-dramaturšku analizu dramskog djela. Razvijanje sposobnosti oblikovanja uloge u cjeloviti dramski čin – predstavu. Izborom glumačkih sredstava dosezanje uvjerljivost kroz autentičnost. Razvoj osobnosti u odnosu na suvremeni teatar i današnja teatarska stremljenja. Moderni realizam kao "ne htijenje glumačko" /paradoksnost glume u ne-glumi.

primjer završnog ispita: A.P. Čehov GALEB

(klasa 2019. / 2020.)

<https://www.youtube.com/watch?v=hvLXy05jcPI>

LITERATURA

1. Fischer-Lichte, Erika *Povijest drame. Razdoblja identiteta u kazalištu od antike do danas*, Disput, Zagreb, 2010.
2. Grotovski, Jirži: *Ka siromašnom pozorištu*, ICS, Beograd, 1976.
3. Bertold brecht: *Dijalektika u teatru*, Nolit, beograd, 1979.
4. Lehmann, Hans Thies: *Postdramsko kazalište*, CDU TkH, Zagreb/Beograd, 2004.
5. Melchinger, Siegfried: *Povijest političkog kazališta*, GZH, Zagreb, 1989.
6. Artaud, A. *Kazalište i njegov dvojnik*. Zagreb: Hrvatski centar ITI-UNESCO, 2000.
7. Goldberg, R. *Performans: od futurizma do danas*. Zagreb: Test!; Urk, 2004.
8. Lehmann, H. T. *Postdramsko kazalište*. Zagreb; Beograd: CDU; Tkh, 2004.
9. Stanislavski, Constantin Sergeyevich. *Sistem*, Partizanska knjiga, Beograd, 1982.
10. Dijalozi o Gavelli. Eurokaz, Zagreb, 2009.
11. Branko Gavella, *Teorija glume. Od materijala do ličnosti*. CDU, Zagreb, 2005.